

GUVERNUL Republicii Moldova
HOTĂRÂRE Nr. _____ din _____ 2020
cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare
a studiilor superioare de master (ciclul II)

În temeiul prevederilor art.90, art. 139, lit. c), din Codul educației al Republicii Moldova nr.152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul de organizare și desfășurare a studiilor superioare de master (ciclul II), conform Anexei.

2. Studiile superioare de master se organizează de către instituțiile de învățământ superior în domeniile de formare profesională în care instituția are specialități/ programe acreditate la ciclul I - studii superioare de licență, cu excepția Academiei de Administrare Publică, care oferă programe de master pentru personalul din serviciul public.

3. Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și al Mediului, Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Apărării, în baza competențelor stabilite de legislație, vor asigura înmatricularea la studii superioare de master, în limitele alocațiilor bugetare aprobate.

4. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Educației, Culturii și Cercetării.

5. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării. La intrarea ei în vigoare, Ministerul Educației, Culturii și Cercetării va aduce actele sale normative din domeniu în concordanță cu prevederile acesteia.

6. Se abrogă Hotărârea Guvernului 464/2015 *pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea ciclului II – studii superioare de master* (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 31.07.2015, nr. 197-205, art. 528).

PRIM-MINISTRU

Ion CHICU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru, ministru al finanțelor

Ministrul educației, culturii și cercetării

Ministrul sănătății, muncii și protecției sociale

Ministrul afacerilor interne

Ministrul agriculturii, dezvoltării regionale și mediului

Ministrul apărării

Sergiu Pușcuța

Igor Șarov

Viorica Dumbrăveanu

Pavel Voicu

Ion Perju

Alexandru Pînzari

Regulamentul de organizare și desfășurare a studiilor superioare de master (ciclul II)

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul de organizare și desfășurare a studiilor superioare de master (ciclul II) stabilește cerințele de bază pentru admiterea la studii superioare de master, organizarea și desfășurarea programelor de master în diferite domenii de formare profesională, în instituțiile de învățământ superior din republică. Programele de master sunt dezvoltate ca parte componentă a învățământului superior în continuarea ciclului I al studiilor superioare.

2. Studiile superioare de master reprezintă al II-lea ciclu de studii universitare și se finalizează prin deținerea unei calificări în domeniu de nivelul 7 ISCED/ Cadrul Național al Calificărilor, constituind o etapă pregătitoare obligatorie pentru studiile de doctorat.

3. În contextul autonomiei universitare, programele de studii superioare de master (ciclul II) sunt elaborate de către instituția de învățământ superior în cadrul **domeniilor de formare profesională**, în baza *Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților în învățământul superior*, programele fiind aprobate și autorizate provizoriu, conform legislației.

4. Un program de master se individualizează în cadrul domeniului de formare profesională; acesta trebuie să conțină minimum 20 la sută cursuri/ module de specialitate diferite față de celelalte programe de master din același domeniu. Programul de master nu va repeta cursurile din domeniul respectiv predate la ciclul I- licență.

5. În ciclul II de studii superioare se oferă:

a) *programe de aprofundare*, care asigură dezvoltarea competențelor într-o specialitate din domeniul de formare profesională studiat la ciclul I;

b) *programe interdisciplinare sau pluridisciplinare*, care asigură dezvoltarea unor competențe transversale specifice în două sau mai multe domenii de formare profesională;

c) *programe complementare*, care suplimentează competențele obținute în cadrul studiilor superioare de licență, în vederea extinderii ariei de inserție profesională în câmpul muncii.

6. În contextul tipurilor de programe de master indicate în punctul 5, distingem:

a) **Master științific**, orientat preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică și care are ca finalitate producerea de cunoaștere științifică;

b) **Master de profesionalizare**, orientat spre consolidarea competențelor profesionale într-un domeniu de formare profesională (sau mai multe) și care poate constitui o bază pentru cariera profesională, asigurând astfel continuarea studiilor de licență și o apropiere mai mare de piața forței de muncă.

7. Indiferent de tipul programului de master, acesta trebuie să conțină și o componentă de cercetare științifică sau creație artistică, în corespundere cu specificul programului de studii urmat. Rezultatele cercetării științifice și ale creației artistice realizate pot fi valorificate de student prin articole în

reviste de specialitate, evoluții publice pe scene profesionale, participări la expoziții, festivaluri, competiții, precum și la elaborarea tezei/proiectului de master.

II. Inițierea și organizarea programelor de studii superioare de master

8. Orice instituție de învățământ superior, publică sau privată, interesată în oferirea de programe de studii superioare de master, înainte de a începe să activeze, se supune obligatoriu procesului de evaluare externă a programului respectiv, **în vederea autorizării de funcționare provizorie**, în baza Metodologiei respective elaborate de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare și aprobate de Guvern, **dacă nu deține acreditare pentru un alt program de master în același domeniu de formare profesională**.

9. Instituția organizatoare de programe de master este în drept să solicite evaluarea externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie sau acreditării programelor de studii Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare sau unei alte agenții de evaluare a calității, înscrise în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior.

10. Instituția care a primit **acreditare** pentru un program de studii de master într-un domeniu de formare profesională este în drept să organizeze oricare alt program de studii de master în același domeniu, după aprobarea programului respectiv de către Senatul instituției de învățământ superior, **fără a solicita evaluare externă a programului respectiv, în vederea autorizării de funcționare provizorie**.

În acest caz, programele de studii de la ciclul II (învățământ superior de master) în același domeniu de formare profesională se consideră autorizate să funcționeze provizoriu, însă nu sunt exceptate de la procedura de acreditare.

11. În funcție de categoria instituției de învățământ superior și ierarhia programelor de studii superioare de master se determină:

a) numărul de locuri cu finanțare de la bugetul de stat acordate instituției de învățământ superior pentru ciclul II;

b) fondurile bugetare alocate instituției de învățământ superior pentru activități de cercetare, dezvoltare, inovare și creație artistică.

12. **Instituția organizatoare** de studii superioare de master, facultatea, departamentul /catedra la care se organizează programele de master sunt **principalii responsabili** de calitatea programelor respective.

III. Admiterea la studiile superioare de master

13. Admiterea în fiecare program de studii superioare de master se organizează prin concurs, în baza metodologiei proprii a instituției de învățământ superior, inclusiv în regim online, în limita capacității de înmatriculare stabilită prin acreditare sau autorizarea de funcționare provizorie.

14. **Planul de admitere** la programele de studii superioare de master se stabilește de **senatul** instituției de învățământ superior, concursul de admitere fiind organizat de către instituția de învățământ superior la programele de studii dintr-un domeniu de formare profesională, la care cel puțin un program de master a fost acreditat, sau la programele de master autorizate provizoriu, în conformitate cu prevederile legislației și cu regulamentul instituțional.

15. Instituțiile de învățământ superior elaborează și aplică metodologiile proprii de organizare a admiterii la programele de studii superioare de master oferite în conformitate cu misiunea proprie, direcțiile de cercetare științifică, strategia instituțională și cu cerințele pieței forței de muncă.

16. Cetățenilor Republicii Moldova li se asigură accesul la studiile superioare de master:

- a) pe locuri cu finanțare de la bugetul de stat, în limitele stabilite anual de Guvern;
- b) pe locuri cu taxă de studii achitată de persoane fizice sau juridice;
- c) pe locuri cu finanțare mixtă.

17. La concursul de admitere în ciclul II de studii superioare de master pot participa cetățenii Republicii Moldova – deținători ai diplomei de studii superioare de licență sau ai unui act echivalent de studii, recunoscut de structura abilitată pentru recunoașterea și echivalarea actelor de studii și calificărilor.

18. La studiile superioare de master pot fi admiși cetățenii străini și apatrizii, care dețin diplomă de studii superioare de licență sau un act echivalent de studii superioare, în baza acordurilor interstatuale, precum și a contractelor individuale de studii.

19. Candidații au dreptul să se înscrie la concursul de admitere la studii superioare de master concomitent la mai multe programe de studii din diverse domenii de formare profesională, la una sau mai multe instituții de învățământ superior, **dar vor fi înmatriculați la un singur program de master în cadrul unei singure instituții de învățământ superior** din cele pentru care au optat și vor avea calitatea de student pe întreaga perioadă a prezenței sale în cadrul programului respectiv, de la înmatriculare și până la susținerea tezei/proiectului de master sau până la exmatriculare.

20. Se stabilește **înmatricularea în afara concursului** la programul de master pentru care optează candidatul, în limita locurilor prevăzute în planul de înmatriculare cu finanțare bugetară, pentru deținătorii diplomelor de studii superioare de licență, sau ai unui act echivalent de studii, cu **media generală de licență de minimum 9,01 (A)**.

21. Cetățenii Republicii Moldova pot beneficia **o singură dată de dreptul de a realiza un program de master finanțat de la bugetul de stat**. Candidații care au absolvit deja un program de master (sau un program de studii superioare integrate) și optează pentru studii cu finanțare din buget, vor include în dosar **o adeverință care confirmă sursă de finanțare** a studiilor realizate, eliberată de instituția de învățământ superior care au absolvit-o.

22. Numărul de locuri pentru admiterea la **un nou program de master** deschis în urma aprobării senatului într-un domeniu de formare profesională, în care instituția organizează deja un program de master **acreditat**, se stabilește prin **redistribuirea locurilor** de admitere planificate programului acreditat către programul nou creat, astfel încât instituția de învățământ superior să nu depășească limita capacității de școlarizare stabilite conform cadrului normativ.

23. Propunerile instituțiilor organizatoare de studii superioare de master privind programele de master și numărul de locuri pentru fiecare program și domeniu de formare profesională se vor stabili prin consultare cu subdiviziunile coordonatoare respective ale acestora (facultăți, departamente/catedre) și, după caz, cu alte autorități, instituții, organizații, întreprinderi, alți parteneri interesați.

24. În cazul înscrierii în ciclul II de studii superioare la un **program de studii diferit de domeniul de formare profesională absolvit la ciclul I de studii superioare**, candidații urmează să acumuleze **30 de credite de studii transferabile** la disciplinele **fundamentale** și de **specialitate** aferente

programului de studii pentru care optează, ceea ce reprezintă **minimul curricular inițial necesar** și **este o precondiție** obligatorie pentru înmatricularea la programul respectiv.

25. **Minimul curricular inițial**, necesar pentru continuarea studiilor superioare în alt domeniu de formare profesională la ciclul II, poate fi obținut **în perioada studiilor superioare de licență**, oferit de instituția de învățământ superior în regim *extracurricular* (în afara orarului de bază), precum și din cursurile *opționale* oferite în programul de licență. Totodată, **minimul curricular inițial** poate fi acumulat, parțial sau integral, prin **transferarea creditelor acumulate la unitățile de curs relevante programului de master solicitat**, obținute în perioada studiilor superioare de licență.

26. **Minimul curricular inițial** poate fi acumulat **și în perioada studiilor de master**. În acest scop, pentru absolvenții programelor de licență din domenii de formare profesională diferite de domeniul solicitat la ciclul II, universitatea va elabora programe de master cu un **semestru de studii suplimentar – 30 credite de studii ECTS** (cu taxă de studii achitată de persoane fizice sau juridice), comparativ cu programele de master oferite absolvenților aceluiași domeniu de formare profesională.

27. **Metodologia de acumulare a minimului curricular inițial**, implicit **forma de evaluare** la finalizarea acestuia, se elaborează de către departamentul/ catedra coordonatoare a programului respectiv, se aprobă de Consiliul facultății care organizează programul de master respectiv și se publică pe pagina web a instituției de învățământ superior.

28. Persoanele care nu au acumulat în perioada stabilită minimumul curricular de 30 de credite de studii transferabile își pierd calitatea de student și sunt exmatriculați.

29. Înmatricularea la studii superioare de master se face în **ordinea descrescătoare a mediilor de concurs** obținute de către candidați și în limitele numărului de locuri pentru care se organizează concursul. Media-limită de înmatriculare se va stabili prin metodologiile interne de admitere. În cazul în care doi sau mai mulți candidați vor obține aceleași medii de concurs, instituția va stabili criterii suplimentare de selectare.

30. Admiterea **pe bază de contract cu achitarea taxei de studii** în instituțiile publice și private de învățământ superior se efectuează în conformitate cu aceleași criterii ca și admiterea la locurile cu finanțare bugetară. Înmatricularea pe locurile cu taxă de studii se va face din rândul candidaților situați sub ultimul admis pe locurile finanțate de la bugetul de stat, în ordinea descrescătoare a mediilor de concurs, la solicitarea în scris a candidaților.

31. **Validarea rezultatelor admiterii** la studii superioare de master și înmatricularea candidaților care au promovat concursul se face prin **ordinul rectorului instituției**.

32. Studenții înmatriculați la studii superioare de master la forma de învățământ cu frecvență pot obține, în condițiile legii, bursă de studiu.

33. **Oferta educațională** a instituțiilor pentru admiterea la studii superioare de master, inclusiv, **programele de master**, la care se va organiza admiterea, **numărul de locuri bugetate de stat și cu taxă de studii** oferite pentru fiecare program, **calendarul admiterii** (sesiunea de bază și sesiunile suplimentare), datele prezentării documentelor în original, datele afișării rezultatelor intermediare și finale; **metodologia** proprie de admitere; **condițiile și actele** necesare pentru înscriere la concurs; **limbile de predare, probele de concurs, taxele de studii**, alte informații utile - se va aduce la cunoștința candidaților **prin afișare la sediul instituțiilor** și pe **pagina web oficială**, cu cel puțin 30 de zile înaintea demarării procesului de admitere.

IV. Organizarea studiilor superioare de master

34. Fiecare program de studii superioare de master se individualizează prin **obiective și finalități de studiu**, concretizate în **competențe profesionale și de cercetare științifică**, dezvoltate absolvenților, aceste fiind definite în concordanță cu cerințele viitorilor angajatori, cerințele pieții și cu exigențele abordării unui viitor program de doctorat.

35. Studiile superioare de master corespund unui număr de **90–120** de credite de studii transferabile ECTS, câte **30 de credite pentru fiecare semestru**, iar **un credit se alocă pentru 30 de ore academice**. Creditele de studii alocate unei unități de curs/ modul/ activități distincte nu sunt divizibile, deci nu pot fi obținute în etape.

36. Tipul și conținuturile programelor de master, precum și numărul de credite sunt stabilite de către instituțiile organizatoare în așa fel ca durata totală cumulată a studiilor la ciclul I-licență și ciclul II-master, să fie de **cel puțin 300 de credite de studii transferabile ECTS**.

37. Studiile superioare de master se organizează în baza metodologiilor stabilite de fiecare instituție organizatoare, în limba română și /sau, în limita posibilităților sistemului educațional, în una din limbile de circulație internațională.

38. Studiile superioare de master se organizează, **de regulă, la învățământul cu frecvență**, dar se pot organiza și **cu frecvență redusă** sau **la distanță**, conform planului de învățământ, elaborat de către departamentul/catedra coordonatoare a programului respectiv, avizat de Consiliul facultății date, aprobat de Senatul instituției de învățământ superior și coordonat cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și, după caz, cu ministerul de resort.

În vederea asigurării calității programelor de studii, raportate la standardele naționale de referință și la bunele practici naționale și internaționale, se recomandă expertizarea planurilor respective de învățământ la subdiviziunile instituționale responsabile de managementul calității.

39. Programele de master la învățământul cu frecvență redusă și la distanță pot fi organizate dacă instituția a **primit acreditare** la cel puțin un program de master la învățământul cu frecvență în domeniul de formare profesională respectiv și organizează aceste programe la învățământul cu frecvență.

40. Numărul creditelor de studii și conținutul programului de master este același pentru toate formele de învățământ, iar durata programelor de master la învățământul cu frecvență redusă și la distanță este mai mare cu un semestru de studii în comparație cu durata studiilor la învățământul cu frecvență, numărul total de credite fiind repartizate proporțional pe ani de studii.

41. În domeniile: *Arte, Psihologie, Studiul limbilor, Arhitectură, Sănătate, Medicină veterinară* studiile superioare de master se organizează numai prin învățământ cu frecvență.

42. **Calendarul academic** se stabilește de senatul instituției de învățământ superior, inclusiv: data începerii anului universitar, repartizarea activităților academice pe ani, semestre (sesiuni în cazul studiilor cu frecvență redusă sau la distanță), stabilirea termenelor și duratei semestrelor, stagiilor de practică, sesiunilor de examene, a evaluării finale (susținerii tezei/proiectului de master) și a vacanțelor.

43. Se recomandă ca, la învățământul cu frecvență, programul săptămânal al pregătirii prin master să fie de 14-20 ore academice de contact direct (cursuri, seminare, laborator, lucrări practice), care, la

decizia instituției, pot fi planificate compact, iar cel puțin **50 la sută** din program trebuie alocat activităților practice și cercetării științifice a studentului.

44. Se recomandă ca planul de învățământ pentru *masterul științific* să includă unități de curs /module **fundamentale**, de cunoaștere avansată în domeniu, în proporție de cca **40 la sută** din numărul creditelor de studii alocate programului și cca **25 la sută** unități de curs /module **de specialitate**, de pregătire practică și complementară, iar pentru *masterul de profesionalizare* planul de învățământ se recomandă a fi proiectat în aceeași logică, cu accentul, respectiv, pe unitățile de curs /module de specialitate, de pregătire practică, necesare pentru inserția absolventului de studii superioare de master pe piața muncii.

45. În programele de master se recomandă oferirea de cursuri compacte, interdisciplinare, în sistem modular, obligatorii și opționale, cu evaluarea organizată la finalizarea cursului/ modulului, planul de învățământ fiind proiectat corespunzător finalităților de studiu preconizate.

46. La elaborarea planului de învățământ în cazul **programelor interdisciplinare** sau **pluridisciplinare**, care asigură dezvoltarea unor competențe transversale specifice în două sau mai multe domenii de formare profesională, **ponderea unităților de curs/ modulelor fundamentale, de specialitate și tematica cercetării se recomandă a fi stabilită în dependență de finalitățile de studiu scontate**, accentul fiind pe domeniul de formare profesională de bază, la care a fost înmatriculat studentul.

47. În funcție de tipul masterului (*științific* sau *de profesionalizare*) și finalitățile de studiu, se recomandă ca programul de master să includă cursuri din: *metodologia și etica cercetării în domeniul de formare; probleme actuale de cercetare în cadrul domeniului; elaborarea/ managementul proiectelor; teoria deciziilor; procese inovative în domeniul de formare profesională; dreptul proprietății intelectuale; marketingul produselor științifice și a inovațiilor, managementul carierei* etc.

48. Stagiile de practică ale studenților reprezintă una dintre formele obligatorii de formare a specialiștilor de înaltă calificare, fiind orientate spre obținerea competențelor generice și specifice într-un domeniu de formare profesională. Numărul de credite de studii alocate stagiilor de practică se stabilește de către instituția de învățământ superior în funcție de tipul programului de master și domeniu.

49. Persoanelor cu experiență practică dovedită de cel puțin 1 an în domeniul în care realizează programul de master și care își continuă activitatea de muncă în domeniul respectiv, li se va atribui numărul stabilit de credite, în baza evaluării competențelor și recunoașterii experienței practice, de către catedra/departamentul de profil, în conformitate cu o metodologie aprobată de Consiliul facultății care organizează programul de master, publicată pe pagina web a instituției de învățământ superior.

50. Corelarea *ore în auditoriu (contact direct)* și *ore de activitate individuală* se stabilește de către instituția de învățământ superior în funcție de forma de învățământ, tipul programului de master și specificul unității de curs/modulului. Se recomandă, pentru ciclul II, învățământul cu frecvență, raportul: 1 oră-auditoriu (de contact) – 3 ore-activitate individuală.

51. Pentru ciclul II, învățământul cu frecvență redusă și la distanță, se recomandă ca numărul de ore de contact direct să fie de cca 25 la sută din numărul total de ore alocat programului, activitățile

practice (seminar, laborator, proiect) să aibă același număr de ore de contact direct ca și la învățământul cu frecvență, iar orele de curs (prelegerile) la învățământul cu frecvență redusă și la distanță să fie compensate prin studiu individual facilitat de resursele TIC.

52. Pe parcursul studiilor superioare de master, studenții pot schimba forma de învățământ sau programul de master în cadrul aceluiași domeniu de formare profesională, cu recunoașterea creditelor de studii acumulate, în instituția de învățământ organizatoare, în conformitate cu prevederile regulamentelor instituționale.

53. Studiile superioare de master la forma de învățământ cu frecvență redusă sau la distanță se organizează numai în regim cu taxă, cu excepția Academiei de Administrare Publică, care oferă programe de master pentru personalul din serviciul public.

54. Studenții ciclului II – studii superioare de master, înmatriculați la studii cu finanțare bugetară și pe locuri cu taxă de studii, încheie cu instituția de învățământ superior un contract de studii, care reglementează raporturile studentului cu instituția de dată învățământ superior sub aspect academic, financiar, social și alte aspecte specifice.

55. Un student poate întrerupe studiile superioare de master, în baza unor motive întemeiate, stabilite de regulamentele instituționale, pentru o perioadă de timp de cel mult un an academic. Reluarea studiilor de către persoanele care au fost inițial înmatriculate cu finanțare de la bugetul de stat se va face doar prin contract, cu achitarea taxei de studii corespunzătoare studenților la contract din anul respectiv, cu excepția persoanelor care s-au aflat în mobilitate academică, concediu de boală, concediu de maternitate sau concediu pentru îngrijirea copilului. La revenirea după perioada de întrerupere, studentul este obligat să susțină diferențele de program, care au survenit ca urmare a modificării planului de învățământ, în condițiile stabilite de universitate.

56. Studenții exmatriculați de la studiile superioare de master, care au beneficiat de finanțare bugetară, au dreptul să se restabilească pentru continuarea studiilor doar prin contract, cu achitarea taxei de studii corespunzătoare studenților la contract din anul respectiv.

57. Pe durata studiilor superioare de master studentul are dreptul să beneficieze de **o mobilitate** în țară sau în străinătate, aplicând sistemul european de credite transferabile, conform tratatelor internaționale, precum și în baza contractelor individuale încheiate cu instituțiile de învățământ din străinătate, cu condiția că are media academică **nu mai puțin de „9” în sesiuni pentru profilul umanist și „8” pentru profilul real.**

58. În baza tratatelor internaționale/ contractelor individuale prezentate, la cererea studentului, rectorul poate aproba mobilitatea academică internațională cu durata de până la un an universitar complet. Mobilitățile academice se extind asupra formării profesionale, de cercetare științifică, creație artistică, recunoașterea reciprocă a planurilor de învățământ sau a cursurilor universitare.

59. Studentul poate beneficia de **mobilitate internă** (până la un semestru) între două instituții de învățământ superior din țară cu programe acreditate/ autorizate provizoriu. De acest tip de mobilitate pot beneficia atât studenții aflați pe locuri bugetate, cât și cei aflați pe locuri cu taxă. În cazul mobilității interne pe locuri bugetate, finanțarea urmează studentul. În cazul studenților cu taxă, valoarea taxei de școlarizare, aferentă semestrului în care are loc mobilitatea, se va achita instituției organizatoare de către student sau oricare persoană fizică/ juridică.

60. **Mobilitatea internațională** (până la un an de studii) prin programe internaționale se realizează în conformitate cu reglementările normative ce privesc respectivele programe, în baza tratatelor/acordurilor/ contractelor încheiate, și se realizează cu acceptul instituției de învățământ superior la programe acreditate/ autorizate provizoriu.

61. Mobilitatea internă și internațională poate fi oferită după finalizarea primului semestru, cu promovarea sesiunii de examene. Perioada de studii prin mobilitate nu poate depăși data de încheiere a anului universitar pentru care a fost prevăzută. Recunoașterea creditelor de studii transferabile și a compatibilității curriculei se realizează atât la începutul, cât și la sfârșitul perioadei de mobilitate, în baza regulamentelor instituțiilor de învățământ superior implicate.

62. **Programele comune** de studii superioare de master reprezintă o formă de colaborare dintre două sau mai multe instituții de învățământ superior (de regulă-consorțiu) responsabile în comun de elaborarea și aprobarea programului de studii superioare de master; organizarea admiterii; supervizarea academică, conferirea calificării și asigurarea calității, și sunt organizate conform cadrului normativ.

63. În cazul studiilor comune de master sau al unui program de master realizat în cotutelă, sunt desemnați doi conducători de teză, iar calificarea comună este acordată și diploma comună este eliberată în conformitate cu Acordul de parteneriat și având la bază cadrul normativ.

64. Studiile superioare de master se finalizează cu susținerea publică a tezei/ proiectului de master. După susținerea publică, tezele/proiectele de master se publică pe pagina web oficială a instituției de învățământ superior.

65. Studenții ciclului II care realizează obiectivele programului de master și susțin cu succes teza/ proiectul de master primesc **Titlul de master** în domeniul absolvit (în domeniul de bază, la care a fost înmatriculat – în cazul programelor interdisciplinare sau pluridisciplinare), cu eliberarea Diplomei de studii superioare de master, însoțită de Suplimentul la Diplomă, redactat în limbile română și engleză, care va conține informații detaliate privind cunoștințele și competențele specifice domeniului/ domeniilor de formare profesională studiale, inclusiv competențe manageriale, de cercetare, dezvoltare și inovare.

66. În Diploma de master se va indica denumirea programului de master. În funcție de programul de master realizat, vor fi eliberate următoarele tipuri de diplome: **MS** – pentru programele de *master științific* și **MP** – pentru programele de *master de profesionalizare*.

67. În ciclul II de studii superioare, activitățile didactice sunt susținute de cadre didactice cu titlu științific sau, în cazul învățământului artistic și sportiv, cu titlu onorific: Artist al Poporului, Artist Emerit, Maestru în Arte, Maestru al Sportului, Om Emerit, Antrenor Emerit, Cavaler al Ordinului Republicii și echivalentele acestora.

68. Conducători de teză pot fi numai cadrele didactice deținătoare de titluri științifice și științifico-didactice.

69. Instituțiile organizatoare de studii superioare de master pot încadra în activitatea didactică pentru realizarea programelor de master, cu aprobarea senatelor, cercetători notorii din domeniu, precum și practicieni consacrați și recunoscuți.

V. Teza/proiectul de master

70. Teza/proiectul de master reprezintă o cercetare științifică sau de creație artistică, aprofundată/interdisciplinară/complementară în scopul analizei problemelor teoretice și practice, care trebuie să demonstreze competențe profesionale și de cercetare științifică în domeniul programului de master, cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de noutate în dezvoltarea sau soluționarea problemei de cercetare.

71. **Cerințele** concrete pentru elaborarea și susținerea tezei/proiectului de master se stabilesc de către departamentul/ catedra de profil din instituția de învățământ organizatoare de studii superioare de master, stipulate în regulamentele instituționale.

În funcție de domeniul programelor de master, teza/proiectul de master la finalizarea unui program de profesionalizare în domeniul Artelor poate fi prezentată sub formă de spectacol, film, operă de artă, alte forme acceptate.

72. Tema tezei/ proiectului de master se stabilește de către studenți și conducătorii de teze, fiind aprobată de către departamentul/ catedra de profil și consiliile facultăților, până la începutul anului II de studii. După aprobare, tematica tezelor /proiectelor de master se va plasa pe paginile web ale departamentelor/ catedrelor, facultăților.

73. Studentul ciclului II poate solicita schimbarea temei tezei/ proiectului de master, dar nu mai târziu decât cu **3 luni** până la susținerea tezei/proiectului. Schimbarea temei se aprobă de către departamentul/ catedra de profil, în cadrul aceluiași program de master la care a fost înmatriculat studentul, și nu implică modificarea duratei studiilor. În cazul programelor comune de studii, schimbarea temei de cercetare se face cu acordul ambelor instituții.

74. În cazul programelor comune de master, teza/ proiectul de master se depune la instituția în care a fost înmatriculat studentul, cu avizul favorabil al instituției coorganizatoare a programului respectiv de studii. În cazul realizării unui program de master în cotutelă, vor fi prezentate avizele ambilor conducători.

75. Elaborarea și susținerea tezei/ proiectului de master se pot face și într-o limbă de circulație internațională, conform prevederilor programului de studii superioare de master.

În situația în care teza/proiectul de master este scris într-o altă limbă decât română, lucrarea va fi însoțită de un rezumat redactat în limba română.

76. Tezele/ proiectele de master se susțin public, inclusiv online cu utilizarea mijloacelor TIC, în fața comisiilor de evaluare stabilite prin ordinul rectorului instituției organizatoare de master. Comisiile de evaluare a tezelor de master sunt constituite din cel puțin cinci persoane, implicit, reprezentanți ai angajatorilor: președinte, vicepreședinte și 3 membri.

77. În calitate de președinte al comisiei de evaluare a tezei /proiectului de master pot fi desemnați specialiști în domeniul respectiv (profesori universitari, conferențieri universitari, cercetători științifici, deținători ai titlurilor onorifice), care nu activează în cadrul instituției în cauză. Aceeași persoană poate fi numită președinte al unei comisii de evaluare a tezei/ proiectului de master nu mai mult de doi ani consecutiv.

78. În procesul evaluării și susținerii, tezele/proiectele de master vor fi apreciate conform următoarelor criterii: actualitatea temei; calitatea fundamentării științifice; realizarea obiectivelor

cercetării; calitatea/complexitatea studiului efectuat; relevanța practică a studiului efectuat; calitatea prezentării (lizibilitate, grafică, elocință etc.); alte criterii stabilite de instituție.

Ponderea fiecărui criteriu în calcularea notei finale va fi stabilită de Senatul instituției organizatoare.

79. Orarul susținerii tezelor/proiectelor de master se va da publicității pe paginile web ale catedrelor/ facultăților/ instituțiilor.

80. **Nota finală** la evaluarea tezei/ proiectului se calculează ca medie aritmetică a notelor atribuite de către membrii comisiei pentru fiecare din criteriile prevăzute. Rezultatele evaluării tezei /proiectului se exprimă cu note de la „10” la „1” și, după caz, cu calificativele „excelent”, „foarte bine”, „bine”, „satisfăcător”, „nesatisfăcător”, „admis”, „respins”. În paralel cu Sistemul Național de Notare în învățământul superior se aplică și scara de notare cu calificative recomandate în Sistemul european de credite transferabile (A, B, C, D, E, FX, F), pentru completarea Suplimentului la Diplomă și facilitarea mobilității academice. Echivalarea cu scara națională de notare se face după cum urmează: A: 9,01–10,00; B: 8,01–9,00; C: 7,01–8,00; D: 6,01–7,00; E: 5,0–6,00; FX: 3,01–4,99; F: 1,00–3,00.

Media generală de master se stabilește ca **media aritmetică a notei obținute la susținerea tezei** de master și a **mediei generale pe semestrele de studii**, și se calculează cu **două zecimale** (se scrie cu cifre și litere).

81. Studenții ciclului II – studii superioare de master au dreptul să conteste rezultatele evaluării tezei/proiectului de master exclusiv cu privire la procedură. Eventualele contestații se depun, în scris, la secretariatul facultății, în termen de maximum 24 de ore de la comunicarea /afișarea rezultatelor. Contestațiile se rezolvă, în termen de 48 de ore de la depunere, de către comisiile de examinare a contestațiilor, conform regulamentului instituțional. Președintele și membrii comisiei examinare a contestațiilor nu pot fi membri ai Comisiei de evaluare a tezei /proiectului de master.

82. În cazul în care studentul nu a susținut teza/proiectul de master în sesiunea stabilită, acesta are dreptul să o susțină repetat, de cel mult **două ori în următorii trei ani**, cu suportarea de către candidat a cheltuielilor de examinare, stabilite de instituție. Pentru a doua susținere, studentul va solicita reconfirmarea temei tezei/proiectului de master. Dacă și la a doua susținere a tezei/proiectului studentul nu obține media de promovare, acestuia i se eliberează un certificat de absolvire a programului de master și certificatul academic respectiv.

83. În baza prezentului Regulament, instituțiile organizatoare elaborează propriile regulamente de organizare și desfășurare a studiilor superioare de master care se vor aproba de senatele universitare.